

Dumpert: een broeiplaats van vrouwonvriendelijk gedrag?

Een onderzoek naar hoe de interface en beleid van Dumpert vrouwonvriendelijk
gedrag normaliseert en stimuleert

Bachelor eindwerkstuk herschreven

Communicatie- en informatiewetenschappen

Begeleider N. Kerrens

Daphne van der Holst (4073142)

05-07-2019

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	4
Theoretisch kader.....	5
<i>Mediator characteristics.....</i>	<i>6</i>
<i>De platform politics op toxische technoculturen</i>	<i>7</i>
Walkthrough onderzoeksmethode	8
Analyse.....	10
<i>Dumpert als cultureel platform</i>	<i>10</i>
<i>Dumpert als democratisch platform.....</i>	<i>13</i>
<i>Dumpert als platform zonder consequenties.....</i>	<i>14</i>
Conclusie en discussie.....	15
Literatuurlijst.....	17
Verklaring kennisneming regels met betrekking tot plagiaat.....	19

Samenvatting

Discussies over vrouwonvriendelijk gedrag op platformen en applicaties richten zich vooral op de inhoud en content op deze platformen. Het beleid en interface van een applicatie speelt echter een grote rol bij het vormen van een toxische technocultuur waar vrouwonvriendelijk gedrag genormaliseerd en gestimuleerd wordt. De Dumpert applicatie krijgt sinds 2017 veel kritiek door zijn cultuur, die veelal bestaat uit seksistische, racistische, politiek incorrecte en ironische reacties en video's (Reijmer, 2017b). In dit onderzoek ligt de focus niet op de content van Dumpert, maar op de rol van de interface en het beleid van Dumpert op vrouwonvriendelijk gedrag. Om beter te begrijpen welke rol het interface en beleid van Dumpert speelt in het stimuleren en normaliseren van een vrouwonvriendelijke omgeving, worden verschillende *mediator characteristics* van platformen toegelicht. De verzameling van deze mediator characteristics komen samen in het concept van *platform politics*. Door de platform politics kunnen er *technocultures* ontstaan waarin culturele ideologieën en technologische kenmerken samen de activiteiten van bepaalde groepen vormen (Brock, 2012). Wanneer hierbij anderen impliciet worden ontmoedigd, kunnen er *toxic technocultures* ontstaan (Massarani, 2017, p. 330). De Dumpert applicatie is onderzocht middels de *walkthrough method*, waarbij een *environment of expected use* is geschetst en een *technological walkthrough* is uitgevoerd voor het verzamelen van data. Middels bovenstaand raamwerk is de verzamelde data geanalyseerd en geïnterpreteerd. Er zijn drie manieren geïdentificeerd waarmee het interface en beleid van Dumpert een vrouwonvriendelijke omgeving stimuleren en normaliseren. Doordat Dumpert ervoor kiest de huisregels uitgebreid te bespreken, ontstaat er een barrière in participatie. Dumpert neemt hiermee de macht in handen om te bepalen welke content te zien is en dat ethisch dubieuze content, waaronder vrouwonvriendelijk reaguursels en video's, genormaliseerd en gestimuleerd wordt. Het kudosysteem zorgt ervoor dat gebruikers het stemgedrag van anderen spiegelen, waardoor vrouwonvriendelijke content eerder zichtbaar kan worden en vaker geplaatst kan worden. Tot slot voelen gebruikers zich vrijer om ethisch dubieuze content te plaatsen, door de pseudoniemen op Dumpert en doordat er weinig consequenties aan verbonden zitten. Deze elementen zorgen ervoor dat de toxische technocultuur op Dumpert wordt gestimuleerd en genormaliseerd.

Inleiding

In april 2017 uitte Rosanne Hertzberger, NRC-journaliste, haar kritiek op Dumpert in een column naar aanleiding van de honderdste aflevering van DumpertReeten. In dit programma worden de beste internetfilmpjes van Dumpert besproken en beoordeeld. Gemiddeld worden de afleveringen 500 duizend keer bekeken (Reijmer, 2017a). Als een filmpje slecht wordt beoordeeld, draait één vrouw in enkel een string en BH zich om, waarna haar achterwerk te zien is. Wanneer het filmpje goed beoordeeld wordt, draaien meerdere halfnaakte vrouwen zich om. Hertzberger (2017) schrijft over hoe vrouwen geobjectiveerd worden door websites zoals Dumpert. Ze vraagt haar publiek om de hashtag #wiebetaaldDumpertReeten te gebruiken en wilt hiermee bedrijven die adverteren op Dumpert aanpakken. Vrouwen vernederen is 'big business' voor GeenStijl, waar Dumpert tot 2018 onderdeel van was, stelt Hertzberger (2017). Loes Reijmer, Volkskrantjournaliste, is het met Hertzberger eens dat Dumpert niet het fijnzinnigste platform is: het pakt vrouwen altijd net wat harder aan, het liefste op hun seksualiteit (Reijmer, 2017a).

Een paar dagen later keerden ruim honderd vrouwen uit de media zich tegen de vrouwonvriendelijke cultuur op Dumpert en GeenStijl. Ze vragen grote bedrijven zoals McDonald's, de Efteling en de Belastingdienst kritisch na te denken over de advertenties die zij plaatsen op een omgeving vol vrouwenvernederen, racisme en homofobie (Reijmer, 2017b). Na deze oproep gaven Grolsch, het Wereld Natuur Fonds en de Persgroep aan niet langer geassocieerd te willen worden met de aanstootgevende inhoud van GeenStijl en Dumpert (Mebius, 2017). In juni 2017 vertelde de nieuwe eigenaar van Telegraaf Media Groep (TMG) in een interview met de Volkskrant dat hij GeenStijl en Dumpert wil verkopen, of dat zij moeten verzelfstandigen: 'Ieder weldenkend mens moet tegen dit soort teksten zijn' (Van Dongen, 2017). In 2018 vorig jaar werd bekend gemaakt dat GeenStijl definitief zelfstandig verder gaan (Veldhoven, 2018).

Dumpert krijgt veel kritiek door zijn cultuur, die voornamelijk bestaat uit seksistische, racistische, politiek incorrecte en ironische reacties en video's (van Dongen, 2017; Hertzberger, 2017; Reijmer, 2017a & 2017b; Veldhoven, 2018). Dumpert is een applicatie waar iedereen video's kan uploaden en bekijken. Dumpert is afhankelijk van user-submitted en user-created content. Gebruikers krijgen voornamelijk aanbevolen nieuwe video's en aanbevolen 'toppers' te zien. Video's die meer kudos krijgen, komen eerder bovenaan en krijgen zo meer aandacht van gebruikers. Gebruikers kunnen makkelijk een pseudoanoniem

account maken en Dumpert heeft daarmee minder gemeen met typische sociale netwerk apps als Facebook (Massanari, 2017).

Uitingen van vrouwenonvriendelijk gedrag zijn niet uniek voor Dumpert. Vrouwonvriendelijk gedrag komt in verschillende delen van de maatschappij voor, bijvoorbeeld op de werkvloer en in de muziekindustrie (RTL nieuws, 2019; Van Paassen, 2018). Op platformen komt dit gedrag ook tot uiting, waardoor het interessant en belangrijk is om zulke platformen kritisch te onderzoeken. Zo doet Massanari (2017) naar aanleiding van The Fapping en #GamerGate onderzoek naar het platform Reddit en hoe het platform en zijn algoritmische beleid ruimte bieden voor het ontstaan van een toxic technoculture - een online cultuur waarin gelegenheid wordt gegeven aan toxisch gedrag zoals seksisme, racisme en homofobie. Na The Fapping en #GamerGate ontstonden veel discussies. Deze discussies legden de focus weinig op de manieren waarop bepaalde beslissingen in de interface van het platform en aannames van gebruik vaak onbedoeld en impliciet een broeinest van vrouwonvriendelijk activisme stimuleert (Massanari, 2017, p. 330). De kritiek rondom Dumpert focust zich vooral op de vrouwonvriendelijke content van de website en hoe adverteerders hieraan bijdragen, maar richt zich nauwelijks op de mogelijke rol van de applicatie zelf. In dit onderzoek ligt de focus daarom op de rol van het interface en het beleid van Dumpert op vrouwonvriendelijk gedrag. De hoofdvraag die leidend is voor dit onderzoek is: Hoe dragen de interface en het beleid van Dumpert bij aan een vrouwonvriendelijke omgeving?

Theoretisch kader

Toxische culturen kunnen overal bestaan, bijvoorbeeld op de werkplek of op school. De belangen van één bepaalde groep worden in zulke culturen behartigd. Personen die buiten deze groep vallen, worden hierbij worden benadeeld. Door technologie kunnen toxische culturen verder uitbreiden. Toxisch gedrag beperkt zich niet enkel meer tot een bepaalde fysieke omgeving, maar is overal aanwezig door smartphones, internet en applicaties. Socio-technologische netwerken zoals Reddit, 4Chan en Twitter kunnen een bestaande toxische cultuur stimuleren, door onder andere het beleid en de interface van het platform. Technologie heeft er in de afgelopen decennia namelijk mede voor gezorgd dat er meer mensen dan ooit kunnen bijdragen aan een publiek discourse en hun mening kunnen verspreiden. Gemarginaliseerde meningen kunnen worden versterkt, maar daardoor kan

intimidatie ook toenemen (Chachra, 2017). Technologie speelt een grote rol bij het stimuleren en normaliseren van een toxische cultuur. In onderstaande secties wordt uitgelegd hoe het beleid en de interface van een applicatie invloed hebben op het organiseren en vormen *toxic technocultures* (Massanari, 2017).

Mediator characteristics

Een platform kan gezien worden als een *mediator*. De technologie faciliteert niet enkel sociale handelingen, maar vormt de uitvoering hiervan ook (Van Dijck, 2013, p. 29). De rol van een applicatie bij de uitvoering van sociale handelingen, kan beter worden begrepen door zowel *techno-cultural* elementen als *socio-economic* elementen te onderzoeken (Van Dijck, 2013). In dit onderzoek worden deze elementen verzameld onder de term *mediator characteristics*.

Onder techno-culturele elementen worden technologie, content en gebruikers geschaard (Van Dijck, 2013, p. 29-36). Vooral de technologische aspecten zijn bij het techno-culturele perspectief interessant voor huidig onderzoek, gezien deze zich meer richten op de invloed van een applicatie. Technologische componenten zijn bijvoorbeeld algoritmes, protocollen en interfaces van een applicatie. Algoritmes zijn geprogrammeerde beschrijvingen en regels die de gebruiker moet gehoorzamen. Deze algoritmes kunnen zichtbaar of onzichtbaar zijn in de *interface* – ofwel het uiterlijk – van de applicatie. De interface wordt vormgegeven door *defaults*, de standaardinstellingen waarmee het gebruik wordt aangestuurd. Defaults zijn niet alleen technologische componenten, maar zijn ook ideologisch van aard. Gebruikers moeten namelijk moeite doen om een standaardinstelling te veranderen, waardoor zij eerder geneigd zijn de standaardinstelling te accepteren en te gebruiken (Van Dijck, 2013, p. 29-31).

Socio-economische elementen zijn onder andere het bedrijfsbeleid en het verdienmodel van een applicatie. De eigenaar van een applicatie kan bepaalde belangen hebben en deze verwerken in technische en sociale protocollen waarmee de applicatie gestructureerd wordt. De manier waarop een applicatie winst genereert, kan invloed hebben op de structuur van een platform (Van Dijck, 2013, p. 36-41). De user-interface indeling – de manier waarop de applicatie gebruikers door activiteiten leidt middels het plaatsen van knoppen en menu's – is ook van belang bij dit perspectief. Door sommige knoppen kleiner en moeilijker vindbaar te maken, kan een gebruiker gestuurd worden tot een bepaald gebruik.

Zulke mediator characteristics geven indicaties over hoe het ideale gebruik van een applicatie eruitziet en hoe de ideale gebruiker betekenis construeert en overbrengt. De interacties die volgen uit deze mediator characteristics geven vorm aan betekenis (Light, Burgess & Duguay, 2016, p. 13).

De platform politics op toxische technoculturen

De interface, het beleid en normen die bepaalde culturen en gedrag aanmoedigen, worden in dit onderzoek aangeduid als de *platform politics*. De platform politics zorgen ervoor dat er *technocultures* ontstaan waarin culturele ideologieën en technologische kenmerken samen de activiteiten van een bepaalde groep vormen (Brock, 2012). Op het moment dat hierbij anderen impliciet worden ontmoedigd, ontstaat er een *toxic technoculture* op een platform (Massanari, 2017, p. 330). Binnen zulke toxische technoculturen worden achterhaalde ideeën over gender, seksualiteit en ras gepromoot en progressieve ideeën over diversiteit, multiculturalisme en feminisme worden tegengehouden. Het buitensluiten van personen die niet binnen een bepaalde cultuur of groep vallen, staat centraal bij een toxische technocultuur. In het geval van Reddit ontstaat daardoor een cultuur waarbij mannelijkheid en mannelijke standpunten meer waarde hebben dan vrouwelijkheid, wat verpakt wordt in een bijzondere vorm van rationaliteit (Massanari, 2017, p. 333). Een toxische technocultuur uit zich op een platform als kanaal van coördinaties en intimidatie, terwijl er ook een soort anarchisme lijkt te bestaan. Naast dat er geen duidelijke leider binnen deze culturen te vinden is, exploiteren leden vaak ook het platformbeleid. Platformen hechten vooral waarde aan het bijeenbrengen van een groot publiek, maar biedt weinig bescherming tegen mogelijke slachtoffers van pesterijen. Leden van toxische technoculturen zien platformen als een middel om verandering in gang te zetten, maar willen tegelijkertijd afstand doen van activiteiten die ethisch dubieus – of zelfs illegaal – zijn (Massanari, 2017, p. 333).

Massanari (2017) onderzoekt in haar artikel twee voorbeelden van toxische technoculturen. In 2014 kreeg Reddit.com veel aandacht omtrent de gebeurtenis die *The Fappening* wordt genoemd. Hackers hadden illegaal naaktfoto's van beroemdheden verzameld en verspreid op 4Chan en Reddit.com. Datzelfde jaar kwam de hashtag #GamerGate de wereld in, wat een aanval was op vrouwelijke gameontwikkelaars en mediacritici. Beide gebeurtenissen staan symbool voor de voortdurende tegenslag die vrouwen en hun gebruik van technologie te verduren hebben (Massanari, 2017, p. 330).

Hoewel een platform of applicatie niet volledig schuld draagt aan vrouwonvriendelijke activiteiten, speelt het hier wel een rol in. Massanari (2017) benadrukt dat Reddit.com een interessant platform is voor onderzoek naar toxische omgevingen gezien het een bekend en veelgebruikt platform is. De bekendheid en prominentie van Dumpert in Nederland maakt het dan ook interessant om te onderzoeken hoe een toxische technocultuur hier wordt vormgegeven door de interface en het beleid van de Dumpert app. De content van Dumpert is niet alleen te zien voor gebruikers met een eigen account, maar wordt ook veel gedeeld over andere sociale mediakanalen.

Gebruikers van Reddit.com kunnen de applicatie personaliseren, door zich te abonneren op verschillende onderwerpen. Gebruikers van Dumpert krijgen echter weinig mogelijkheden om de applicatie te personaliseren. Iedere gebruiker ziet in principe dezelfde content. De platform politics van Dumpert kunnen daardoor een grotere rol spelen bij het zichtbaar maken van bepaalde content dan bij Reddit.com. Eerdere discussies over vrouwonvriendelijk gedrag op Dumpert zijn voornamelijk gericht op juridische aspecten, wat terug te zien is in de artikelen over adverteerders en eigenaren die niet meer geassocieerd willen worden met Dumpert. De focus ligt hier weinig op de manier waarop een bepaald interface en aannames van ideaal gebruik een vrouwonvriendelijke omgeving kan stimuleren en normaliseren. Hierdoor is het van belang om te onderzoeken hoe de platform politics zulke toxische omgevingen kunnen stimuleren en normaliseren. Door te onderzoeken hoe de interface en het beleid van Dumpert vrouwonvriendelijke activiteiten stimuleren en normaliseren, hoop ik bloot te leggen op welke manier Dumpert de belangen van een bepaalde groep weergeeft, en daarmee anderen negeert en marginaliseert.

Walkthrough onderzoeksmethode

Om de onderzoeksvraag: “Hoe dragen de interface en het beleid van Dumpert bij aan een vrouwonvriendelijke omgeving?” te kunnen beantwoorden, gebruik ik in dit onderzoek de *walkthrough method* zoals beschreven door Light, Burgess en Duguay (2016). De walkthrough methode is een manier om direct met de interface van een mobiele applicatie te engageren. Deze methode biedt een overzicht van mogelijkheden en specificaties die een applicatie biedt. Daarnaast wordt met deze methode onderzocht welke rol het beleid van een applicatie speelt bij het vormen van een vrouwonvriendelijke omgeving. De walkthrough methode maakt het mogelijk om zowel de interface als het beleid te analyseren, waardoor het zeer geschikt is

voor dit onderzoek. Door direct met de interface van Dumpert te engageren, worden technologische mechanismen en culturele eigenschappen – mediator characteristics – blootgelegd welke de gebruiker sturen tot activiteiten van vrouwonvriendelijk gedrag en het normaliseren hiervan.

Allereerst is een analyse naar het *environment of expected use* uitgevoerd, om inzichtelijk te maken hoe het ideale gebruik van Dumpert er volgens de applicatie uit ziet. Door te onderzoeken hoe Dumpert verwacht dat gebruikers de visie, het bedrijfsmodel en het bedrijfsbeleid van de app ontvangen en integreren in hun gebruik, is zichtbaar gemaakt welke rol het beleid van Dumpert speelt bij een vrouwonvriendelijke omgeving. Om de visie van Dumpert te begrijpen, is de geschiedenis van Dumpert en de kritiek op de app in acht genomen. Door de app-store pagina en de huisregels van Dumpert daarnaast grondig te bestuderen, kan hier een goed beeld van geschetst worden. De visie en het beleid van Dumpert gaan hand in hand. De doelstellingen van Dumpert zijn voornamelijk te vinden in de huisregels. Politieke en economische interesses van Dumpert worden onderzocht aan de hand van het verdienmodel.

Vervolgens volgt een technologische walkthrough, waarbij alle schermen van de Dumpert app zijn onderzocht. Hiermee is data vergaard over de mediator characteristics van Dumpert. De technologische walkthrough is opgedeeld in drie fases van gebruik waarvan bevindingen genoteerd worden in veldnotities. De eerste fase is het opstarten en installeren van de app, waarbij de standaardinstellingen en hetgeen waar de app toegang tot vraagt van belang zijn. Ten tweede volgt het alledaagse gebruik, waarbij de volgorde van schermen en functies inzichtelijk worden gemaakt. Tot slot het afsluiten en beëindigen van de app, waarbij de focus ligt op de stappen die gebruikers moeten zetten om hun account op te zeggen.

De focus in dit onderzoek ligt op de rol van het beleid en de interface van Dumpert op vrouwonvriendelijk omgevingen. De verzamelde data is met behulp van het eerder geschetste theoretisch kader geïnterpreteerd. Door nader in te gaan op ontwerpkeuzes en wat hieraan ten grondslag ligt, wordt duidelijk gemaakt hoe de mediator characteristics invloed hebben op vrouwonvriendelijke omgevingen.

Analyse

Dumpert als cultureel platform

Het beleid van Dumpert is duidelijk zichtbaar in de huisregels. Bij het opstarten van de Dumpert applicatie, krijgt de gebruiker niet direct de optie om in te loggen en/of een account aan te maken. De ideale gebruiker van Dumpert is overigens de 'kritische dumpertverslaafde', zo blijkt uit de app-storepagina van Dumpert. Dit suggereert dat de ideale gebruiker niet enkel video's bekijkt, maar ook een account aanmaakt om te participeren met de app. Op het moment dat een gebruiker een account aanmaakt, moet hij de huisregels volgen. Dumpert kiest ervoor om de huisregels uitvoerig te bespreken. In deze huisregels wordt voornamelijk toegelicht wat zij allemaal niet toestaan. Zo kunnen onder andere *vervelio's*, analfabeten, *herhalio's*, huilebalken en dombo's een ban krijgen. Een reactie die niet voldoet aan de wensen van Dumpert kan worden verwijderd: -weggejorist-. Gebruikers die zich niet aan de huisregels houden, kunnen een IP-ban krijgen. Hun reaguursel wordt dan vervangen door: -weggejorist en opgerot -. De enige regels waarbij niet expliciet wordt vermeld dat hier een ban of joris op staat, zijn wettelijke regels. De huisregel over 'bedreigingen' is hier een voorbeeld van (Screenshot 1). Zo staat er dat Dumpert begrijpt dat "semi-geestige nekschoten en (fictieve) doodsb bedreigingen" grappig bedoeld zijn, maar dat gebruikers zich met zulke reaguursels wel op zeer glad ijs bevinden. "Ten strengste verboden dus. Als het echt nodig is, doe (doods)bedreigingen dan alleen met wederzijdse instemming, eventueel onder het genot van een biertje. Een ironieteken kan veel ellende voorkomen!". Hoewel dit dus ten strengste verboden is, wordt het gedoogd zodra er een ironieteken achter een reaguursel staat. Hier is in werking te zien hoe niet alleen het individu, maar ook de redactie van Dumpert zich wilt afscheiden van ethisch dubieuze kwesties die op Dumpert kunnen ontstaan. Dumpert wil niet verantwoordelijk zijn voor een toxische omgeving, maar ziet hun platform ook als een middel om niet-politiek correcte standpunten over te brengen. Het verdedigen van de kracht van het platform om een bepaalde mening te mogen uiten, maar tegelijkertijd ook afstand te nemen van kwesties die ethisch dubieus zijn, laat de complexiteit van een toxische technocultuur zien (Massanari, 2017, p. 333).

Bedreigingen

Met semi-geestige nekschoten en (fictieve) doodsbedreigingen begeeft u zich op zeer glad ijs. Ja, wij weten dat het grappig bedoeld is. Uw medereaguursels moeten er wellicht ook hartelijk om lachen. Maar de werkelijkheid is dat de rechter alleen kijkt naar hoe uw 'slachtoffer' zich voelt en niet hoe u uw doodsbedreiging instak. Ten strengste verboden dus. Als het echt nodig is, doe (doods)bedreigingen dan alleen met wederzijdse instemming, eventueel onder het genot van een biertje. Een ironieteken kan veel ellende voorkomen!

Screenshot 1. Dumpert huisregel: "Bedreigingen".

Dumpert kan met zijn beleid, welke duidelijk naar voren komt in de huisregels, wenselijk gedrag bewerkstellingen bij de gebruiker. Doordat Dumpert ervoor kiest de huisregels uitvoerig te bespreken, krijgt de applicatie de macht in handen om te bepalen welke content op de app verschijnt. De huisregels bestaan voor een klein deel uit wettelijke regels, maar vooral uit regels die hun eigen visie over de applicatie waarborgen. Het opvallende hieraan is dat de wettelijke regels geen directe consequenties op Dumpert zelf hebben, maar eerder voor de formaliteit vermeld zijn. Enkel de specifieke regels die gaan over hun eigen visie, bijvoorbeeld dat reacties met spelfouten of gezeur niet toegestaan zijn, hebben consequenties op Dumpert. Er wordt veel gespeeld met woorden en de gebruiker moet deze woordspelingen begrijpen en toepassen in zijn eigen activiteiten op Dumpert. Doet een gebruiker dit niet, dan kan een joris of ban volgen. De conclusie in de huisregels is opvallend: "De huisregels kunnen op ieder moment naar goeddunken van de redactie ter plekke aangepast worden. Beroepen op de regels is derhalve zinloos, wij hebben altijd gelijk.". Dumpert kiest ervoor de huisregels uitvoerig te bespreken en benadrukt daarmee bepaalde content wat binnen de smaak van de redactie valt. Andere content, wat de redactie bijvoorbeeld ziet als 'gezeur', wordt tegelijkertijd onderdrukt. Dit zorgt voor een barrière in participatie (Massanari, 2017, p. 337).

De startpagina's en reaguursels op Dumpert kunnen gezien worden als een soort weerspiegeling van de cultuur op Dumpert in zijn geheel. Gebruikers die buiten deze technocultuur vallen en dit uiten, lopen het risico verwijderd te worden. Uit de huisregels

blijkt dat ethisch dubieuze en niet-politiek correcte content wordt gewaardeerd door de redactie, wat expliciet wordt vermeld in de regel te zien in onderstaande screenshot 2.

Huilebalken

Dumpert is niet voor mietjes, we hebben een grondige hekel aan gejammer, gepiep en politiek correct gedrag. We hebben simpelweg geen tijd om aandacht te besteden aan kleinzielig gejammer. We zijn het heus niet altijd eens met de inhoud van filmpjes, maar het boeit ons niks dat u geschokt bent vanwege een dode kitten of een gewelddadige faceplant. Wees zakelijk en duidelijk in uw communicatie, dan doen wij dat ook! Zo lossen we problemen het snelste op.

Screenshot 2. Dumpert huisregel: "Huilebalken".

Eén van de huisregels stelt dat Dumpert zijn vrouwelijke bezoekers erg op prijs stelt. Aanvallen puur vanwege het feit dat een reaguurder zich bekend maakt als vrouw tolereert Dumpert niet. Zeker niet als de bezoeker en haar reactie wél door Dumpert gewaardeerd wordt (Screenshot 3). Het is opvallend dat expliciet genoemd moet worden dat gebruikers geen vervelende opmerkingen mogen maken puur om het feit dat een andere gebruiker een vrouw is. Dit insinueert dat dergelijke opmerkingen vaak zijn voorgevallen. Daarnaast is het opvallend dat Dumpert ook nog onderscheid maakt bij het naleven van deze regel, afhankelijk van hoe erg zij de gebruikster en haar reaguursel waarderen. Dit laat duidelijk zien dat Dumpert geen neutrale bemiddelaar is en een toxische technocultuur in termen van vrouwonvriendelijkheid in stand kan houden.

Sexueel gefrustreerden

Vrouwelijke bezoekers stellen we erg op prijs. Laaghartige aanvallen in schuttingtaal, puur vanwege het feit dat een reaguurder zich bekend maakt als vrouw tolereren we niet. Aan seksueel gefrustreerde reaguurders hebben we geen behoefte. Zeker niet als bezoekers en hun reactie door ons wél gewaardeerd worden. Teen +1 maar geen penisnijd op Dumpert!

Screenshot 3. Dumpert huisregel: "Sexueel gefrustreerden".

Dumpert als democratisch platform

Het feit dat Dumpert geen neutrale bemiddelaar is, staat recht tegenover het idee dat een platform met een beoordelingssysteem democratisch is (Massanari, 2017, p. 337). Naast dat gebruikers video's en reaguursels kunnen bekijken en lezen, krijgen gebruikers met een account de mogelijkheid deze te beoordelen met kudos. Een gebruiker kan een reaguursel of video zowel met een minnetje als een plusje beoordelen, afhankelijk van hoe leuk hij deze reaguursel of video vindt. Video's met veel kudos worden zichtbaar op het 'toppers'-scherm. In het 'nieuw'-scherm zijn video's te zien met ofwel veel plusjes, ofwel veel minnetjes. Onder elke geselecteerde video is groot een 'plus'-icoon en een 'min'-icoon te zien. Video's spelen niet automatisch af op volledig scherm, waardoor deze functie goed zichtbaar is in de interface van Dumpert. Een beloningssysteem zoals dit kudosysteem impliceert dat de zichtbare content democratisch bepaald is – één kudo staat voor één persoon – maar dit systeem is makkelijk te omzeilen met het aanmaken van meerdere accounts (Massanari, 2017, p. 337).

De plusjes en minnetjes zijn ook naast elke reaguursel te zien. De user-interface indeling is zo ontworpen dat gebruikers worden gestuurd om te participeren met het kudosysteem. Doordat de gebruiker kan zien hoeveel kudos een bepaalde video of reaguursel al heeft ontvangen, is hij sneller geneigd het gedrag van andere gebruikers te kopiëren en de bestaande cultuur in stand te houden (Massanari, 2017, p. 337). Uit het beleid van Dumpert wordt duidelijk dat niet-politieke reaguursels worden gewaardeerd binnen de cultuur op Dumpert, waardoor video's en reaguursels die vrouwonvriendelijk zijn minder weerstand kunnen krijgen. Het kudosysteem kan dit stimuleren, gezien een kudo gezien kan worden als een beloning van medegebruikers. Reaguursels van bijvoorbeeld vrouwelijke gebruikers die worden geïntimideerd en hier wat van zeggen, kunnen worden opgevat als gejammer (Afbeelding 1). Deze reaguursels kunnen niet alleen door de redactie, maar ook door het stemgedrag van andere gebruikers minder zichtbaar worden. Doordat gebruikers geneigd zijn elkaar te kopiëren, wordt dit in stand gehouden. Het kan daardoor moeilijker zijn om vrouwonvriendelijke activiteiten op Dumpert te doorbreken.

De default-setting op Dumpert is dat reaguursels standaard worden gesorteerd op 'leukste eerst', waarbij de reaguursel met de meeste kudos bovenaan komt te staan. Dit systeem kan zorgen voor een bepaald soort macht rond specifiek materiaal, waardoor gebruikers nog sneller geneigd zijn het stemgedrag van anderen te spiegelen (Massanari,

2017, p. 337). De gebruiker kan de standaardinstellingen aanpassen door naar het menu en de instellingen te navigeren, maar dit wordt niet gestimuleerd. Het menu-icoon is enkel zichtbaar bij de startschermen 'toppers' en 'nieuw' en verdwijnt bij het openen van een video. Daarnaast verschijnt er, na de eerste aanmelding, geen pop-up van het menu meer in beeld. Deze ontwerpkeuze zorgt ervoor dat de gebruiker actief moet navigeren naar de instellingen en deze moet veranderen om meer controversieel materiaal te kunnen zien. Over het algemeen zijn gebruikers niet geneigd dit te doen, omdat zij content willen zien waarvan democratisch is bepaald dat het populair is (Massanari, 2017, p. 337). Dit kan ervoor zorgen dat de ethisch dubieuze content die geaccepteerd wordt door de redactie van Dumpert en de overheersende gebruikersgroep eerder zichtbaar wordt, waardoor ook de default-setting een vrouwonvriendelijke omgeving kan normaliseren.

Dumpert als platform zonder consequenties

Gebruikers lopen weinig risico om in het echte leven consequenties te ervaren van hun ethisch dubieuze content. Dit komt deels doordat gebruikers van Dumpert een account aanmaken onder een pseudoniem. De interacties op Dumpert kunnen speelser en openhartiger zijn dan op traditionele sociale media waarbij normaliter een echte naam gebruikt wordt, omdat hun reactie niet direct te koppelen is aan hun echte identiteit (Massanari, 2017, p. 331).

Anderzijds is het opmerkelijk dat gebruikers niet de optie krijgen een video of reaguursel te rapporteren, wanneer zij zich hierdoor geïntimideerd voelen. Gebruikers kunnen enkel met het kudosysteem beoordelen of een video leuk of niet leuk is. Content wat aanstootgevend of intimiderend kan zijn, kan niet middels een flagging-systeem gerapporteerd worden. Een functie die op andere applicaties zoals Facebook, Instagram of Reddit wel aanwezig is. De enige mogelijkheid is om een klacht via een e-mail te sturen naar de Dumpert redactie, wat in de huisregels beschreven staat. Overigens staat hierbij aangegeven dat de klacht alleen mag gaan over een bepaald filmpje of foto. Reaguursels worden hier niet in behandeling genomen. Reaguursels worden dus alleen weggejorist op het moment dat de redactie van Dumpert dat noodzakelijk acht. Dit maakt het moeilijk voor gebruikers om de toxische technocultuur te doorbreken. Tegelijkertijd zijn de consequenties voor gebruikers die bijdragen aan deze cultuur klein, doordat zij pseudoanoniem zijn op Dumpert.

Conclusie en discussie

In antwoord op de onderzoeksvraag “Hoe dragen de interface en het beleid van Dumpert bij aan een vrouwonvriendelijke omgeving?” zijn verschillende manieren geïdentificeerd waarmee het beleid en de interface van Dumpert een vrouwonvriendelijke omgeving kan normaliseren en stimuleren. Zo ontstaat er allereerst een barrière in participatie doordat Dumpert ervoor kiest de huisregels uitvoerig te bespreken. Het beleid van Dumpert wordt duidelijk door de gedetailleerde huisregels. Dumpert houdt niet van politiek correct gedrag, gezeur, gejammer en huilebalken. Aan al deze regels zit een consequentie in de vorm van een joris of een ban verbonden. Bij ethisch dubieuze content, bijvoorbeeld over bedreigen, is hier echter geen sprake van. Bij de huisregel ‘Sexueel gefrustreerden’ moet expliciet vermeld worden dat een aanval op een reaguurder enkel omdat zij vrouw is, niet is toegestaan. Dit impliceert dat zulke aanvallen wel zijn voorgevallen. Overigens maakt de redactie van Dumpert wel onderscheid tussen reaguursters die zij meer waarderen, voordat zij deze regel naleven (Screenshot 3). Dumpert neemt de macht in handen door te bepalen welke content te zien is en zorgt hiermee voor een barrière in participatie.

Daarnaast is gebleken dat het kudosysteem op verschillende manieren vrouwonvriendelijke content in stand kan houden. De interface van Dumpert stimuleert gebruikers te participeren met dit beloningssysteem, door de plus- en miniconen goed zichtbaar te maken en video’s niet automatisch op volledig scherm te laten afspelen. Een dergelijk systeem impliceert dat de zichtbare content democratisch bepaald is – één kudo staat tenslotte voor één persoon – maar is niet democratisch om meerdere redenen. Ten eerste kan het kudosysteem makkelijk omzeild worden met het aanmaken van meerdere accounts (Massanari, 2017, p. 337). Ten tweede zorgt het kudosysteem ervoor dat specifiek materiaal een soort macht kan krijgen. Reaguursels en video’s met de meeste kudos worden standaard eerder getoond dan controversieel materiaal. Gebruikers zijn, doordat kudos democratisch lijken en deze content eerder getoond wordt, eerder geneigd het stemgedrag van anderen te spiegelen (Massanari, 2017, p. 337). Ethisch dubieuze content waarmee vrouwen worden geïntimideerd, wordt door dit systeem eerder zichtbaar en eerder geplaatst.

Tot slot voelen gebruikers op Dumpert zich vrijer om te participeren op een openhartige en speelse manier, doordat zij gebruik maken van een pseudoniem en er weinig

consequenties aan hun acties zitten (Massanari, 2017, p. 331). Doordat gebruikers intimiderende content niet kunnen rapporteren op de Dumpert app, is de kans kleiner dat een gebruiker die participeert in vrouwonvriendelijke activiteiten hierop wordt geremd.

Dumpert is een interessant platform om middels de walkthrough methode te onderzoeken wat de rol van de applicatie zelf is binnen de discussie over seksisme op internet. Het bereik van Dumpert in Nederland is groot, zowel voor gebruikers die actief participeren als gebruikers die alleen video's en reaguursels lezen en kijken. Toxische technoculturen kunnen zich makkelijk verspreiden door sociale mediakanalen die vaak met elkaar in verbinding zijn. Op Dumpert is goed te zien hoe het interface en het beleid hier een rol in spelen. Dit betekent echter niet dat elke gebruiker op Dumpert de intentie heeft om bij te dragen aan de toxische technocultuur.

De walkthrough onderzoeksmethode biedt een inventarisatie van hoe het interface en beleid van Dumpert vrouwonvriendelijk gedrag stimuleren en normaliseren. Het biedt echter geen inzicht op de gedragingen van de gebruikers en hoe zij de mediator characteristics gebruiken in hun dagelijks gebruik van de app. De focus in dit onderzoek ligt vooral op de invloed van de technologie op de gebruiker, maar niet op de invloed van de gebruiker. Een onderzoek naar het perspectief van de gebruiker op de geïdentificeerde manieren waarop Dumpert vrouwonvriendelijk gedrag kan stimuleren en normaliseren, is noodzakelijk om een volledig beeld te schetsen van deze toxische technocultuur. Dit kan bijvoorbeeld door interviews te houden met verschillende gebruikers van Dumpert. Hiermee kan worden achterhaald in hoe gebruikers van Dumpert zelf denken over de heersende cultuur op Dumpert. Vanuit dit perspectief kan worden beargumenteerd hoe gebruikers bepaalde mediator characteristics van Dumpert gebruiken om de vrouwonvriendelijke omgeving in stand te houden, of juist te doorbreken. Hiermee kan beter worden begrepen hoe toxische technoculturen ontstaan, hoe deze zich ontwikkelen en hoe zij in stand worden gehouden. Desalniettemin is huidig onderzoek zeer relevant, omdat het de noodzaak naar onderzoek over dit onderwerp laat zien. Bij discussies over seksisme, racisme en homofobie wordt vaak achterwege gelaten dat platformen een rol spelen bij het normaliseren en stimuleren van toxische technoculturen. De resultaten van dit onderzoek laten zien dat elementen van het platform daadwerkelijk een grote rol spelen.

Literatuurlijst

Brock, A. (2018). Critical technocultural discourse analysis. *New Media & Society*, 20(3), 1012-1030.

Chachra, D. (2017, 16 oktober). Twitter's Harrasment Problem Is Baked Into Its Design. *The Atlantic*. Geraadpleegd van <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2017/10/twitters-harassment-problem-is-baked-into-its-design/542952/>

Dongen, van M. (2017, 24 juni). Nieuwe eigenaar TMG wil af van GeenStijl: 'Ieder weldenkend mens moet tegen dit soort teksten zijn'. *De Volkskrant*. Geraadpleegd van <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/nieuwe-eigenaar-tmg-wil-af-van-geenstijl-ieder-weldenkend-mens-moet-tegen-dit-soort-teksten-zijn~bb3ca63d/>

Harskamp, van G. (2018, 1 juni). TMG: GeenStijl verkopen zonder Dumpert. *Telegraaf*. Geraadpleegd van <https://www.telegraaf.nl/financieel/2114883/tmg-geen-stijl-verkopen-zonder-dumpert>

Hertzberger, R. (2017, 21 april). Vrouwen vernederen, big business voor Geenstijl #wiebetaaltDumpertReeten. *NRC*. Geraadpleegd van <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/04/21/vrouwen-vernederen-big-business-voor-geenstijl-wiebetaaltdumpertreeten-8355536-a1555513>

Light, B. A., Burgess, J. E., & Duguay, S. (2016). The walkthrough method: an approach to the study of apps. *New Media & Society*, 20(3), 881-900.

Massanari, A. (2017) #Gamergate and The Fapping: How Reddit's algorithm, governance and culture support toxic technocultures. *New media & Society*, 19(3), 329-346

Mebius, D. (2017, 3 mei). Geenstijl en Dumpert verliezen adverteerders door 'online verkrachting'. *De Volkskrant*. Geraadpleegd van <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/geenstijl-en-dumpert-verliezen-adverteerders-door-online-verkrachting~b6d01999/>

Reijmer, L. (2017a, 29 april). Hoe GeenStijl een universum schiep voor seksistische 'complimentjes'. *De Volkskrant*. Geraadpleegd van <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/hoe-geenstijl-een-universum-schiep-voor-seksistische-complimentjes~b6479034/>

Reijmer, L. (2017b, 5 mei). Beste adverteerders op GeenStijl en Dumpert, u betaalt mee aan vrouwenvernederen. *De Volkskrant*. Geraadpleegd van <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/beste-adverteerders-op-geenstijl-en-dumpert-u-betaalt-mee-aan-vrouwenvernederen~b9c9958f3/>

RTLnieuws. (2019, 3 juni). Boef en Frenna beschuldigd van vrouwenonvriendelijk gedrag. *RTL Nieuws*. Geraadpleegd van <https://www.rtlnieuws.nl/entertainment/artikel/4732816/stichting-daagt-rappers-voor-de-rechter-om-gedrag>

TMG. (z.d.). Dumpert. Geraadpleegd van https://www.tmg.nl/dumpert?utm_source=nl.wikipedia.org&utm_medium=referral&utm_content=/

Van Dijck, J. (2013). *The Culture of Connectivity: A Critical History of Social Media*. Oxford: Oxford University Press.

Van Paasen, D. (2018, 23 november). #MeToo op de werkvloer: bang voor haar baan, dus geen klacht. *De Volkskrant*. Geraadpleegd op <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/metoo-op-de-werkvloer-bang-voor-haar-baan-dus-geen-klacht~bf879daf/>

Veldhoven, S. (2018, 24 september). Weblog GeenStijl gaat definitief onafhankelijk verder. *De Volkskrant*. Geraadpleegd van <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/weblog-geenstijl-gaat-definitief-onafhankelijk-verder~bb897b1b/>

Verklaring kennisneming regels met betrekking tot plagiaat

Faculteit Geesteswetenschappen
Versie september 2014

VERKLARING KENNISNEMING REGELS M.B.T. PLAGIAAT

Fraude en plagiaat

Wetenschappelijke integriteit vormt de basis van het academisch bedrijf. De Universiteit Utrecht vat iedere vorm van wetenschappelijke misleiding daarom op als een zeer ernstig vergrijp. De Universiteit Utrecht verwacht dat elke student de normen en waarden inzake wetenschappelijke integriteit kent en in acht neemt.

De belangrijkste vormen van misleiding die deze integriteit aantasten zijn fraude en plagiaat. Plagiaat is het overnemen van andermans werk zonder behoorlijke verwijzing en is een vorm van fraude. Hieronder volgt nadere uitleg wat er onder fraude en plagiaat wordt verstaan en een aantal concrete voorbeelden daarvan. Let wel: dit is geen uitputtende lijst!

Bij constatering van fraude of plagiaat kan de examencommissie van de opleiding sancties opleggen. De sterkste sanctie die de examencommissie kan opleggen is het indienen van een verzoek aan het College van Bestuur om een student van de opleiding te laten verwijderen.

Plagiaat

Plagiaat is het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk. Je moet altijd nauwkeurig aangeven aan wie ideeën en inzichten zijn ontleend, en voortdurend bedacht zijn op het verschil tussen citeren, parafraseren en plagiëren. Niet alleen bij het gebruik van gedrukte bronnen, maar zeker ook bij het gebruik van informatie die van het internet wordt gehaald, dien je zorgvuldig te werk te gaan bij het vermelden van de informatiebronnen.

De volgende zaken worden in elk geval als plagiaat aangemerkt:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrasen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtengoed van de student;
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die al dan niet tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

De plagiaatregels gelden ook voor concepten van papers of (hoofdstukken van) scripties die voor feedback aan een docent worden toegezonden, voorzover de mogelijkheid voor het insturen van concepten en het krijgen van feedback in de cursushandleiding of scriptieregeling is vermeld.

In de Onderwijs- en Examenregeling (artikel 5.15) is vastgelegd wat de formele gang van zaken is als er een vermoeden van fraude/plagiaat is, en welke sancties er opgelegd kunnen worden.

Onwetendheid is geen excuus. Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag. De Universiteit Utrecht gaat ervan uit dat je weet wat fraude en plagiaat zijn. Van haar kant zorgt de Universiteit Utrecht ervoor dat je zo vroeg mogelijk in je opleiding de principes van wetenschapsbeoefening bijgebracht krijgt en op de hoogte wordt gebracht van wat de instelling als fraude en plagiaat beschouwt, zodat je weet aan welke normen je je moeten houden.

Hierbij verklaar ik bovenstaande tekst gelezen en begrepen te hebben.

Naam:

Daphne van der Holst

Studentnummer:

4073142

Datum en handtekening:

Dit formulier lever je bij je begeleider in als je start met je bacheloreindwerkstuk of je master scriptie.

Het niet indienen of ondertekenen van het formulier betekent overigens niet dat er geen sancties kunnen worden genomen als blijkt dat er sprake is van plagiaat in het werkstuk.